

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2023. GODINU

KP "KOMUS" a.d. Novi Grad

Banja Luka, maj 2024. godine

SADRŽAJ:

Izveštaj nezavisnog revizora	1-3
Bilans stanja	4
Bilans uspjeha	5
Izveštaj o promjenama u kapitalu	6
Bilans tokova gotovine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8-22

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva i Nadzornom odboru KP "KOMUS" a.d. Novi Grad

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 4 do 7) KP "KOMUS" a.d. Novi Grad (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2023. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za izražavanje mišljenja

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti, prema navedenim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju u pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva, u skladu sa Etičkim kodeksom IESBA za profesionalne računovođe (Kodeks IESBA), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše ostale etičke obaveze u skladu s tim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za pružanje osnove za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Skretanje pažnje

Kako je navedeno u napomeni: 21- Stalnost poslovanja, u toku 2019. godine Okružni privredni sud u Prijedoru je prihvatio Plan finansijskog i operativnog restrukturiranja Društva i donio Rješenje prema kojem utvrđeni ukupan iznos obaveza prema povjeriocima iznosi 1.622.748 KM. Osim toga ukalkulisana kamata po istom osnovu iznosu 1.014.153 KM. Navedene obaveze su dugoročne ali imaju značajnog uticaja na likvidnost poslovanja zbog očekivanog odliva gotovine Društva. Navedeni Plan upućuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva a od januara 2024. godine počinje otplata ovih obaveza.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u vršenju revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su

obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini. Prilikom formiranja mišljenja nismo izražavali posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinitu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za interne kontrole neophodne da bi se omogućilo sastavljanje i objektivna prezentacija finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje, odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih procedura koje su odgovarajuće za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, jer kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešne interpretacije, lažne iskaze, kao i zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.

- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i prihvatljivost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.

- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja, kao računovodstvene osnove, od strane rukovodstva, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo postoji li materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, u obavezi smo da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, te razmatramo prikazuju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na takav način na koji se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog u vezi sa planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Licima ovlašćenim za upravljanje obezbjeđujemo izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Mr Milica Šinik.

Društvo za reviziju
»CONTROL REVIEW« d.o.o.
Banja Luka,
07.05.2024.godine

Direktor
Mirjana Šinik

Ovlašćeni revizor
Mr Milica Šinik

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
Na dan 31. decembra 2023. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Napomene	Iznos na dan bilansa 31.12.2023.	Iznos na dan bilansa 31.12.2022.
Aktiva			
Stalna sredstva		806.902	848.317
Zemljište	4.1, 1	190.170	190.170
Građevinski objekti	4.1, 4.2, 1	229.010	236.273
Postrojenja i oprema	4.1, 4.2, 1	135.135	163.232
Ulaganje na tuđim neket., postrojenjima i opremi	4.1, 4.2, 1	252.587	258.642
Tekuća sredstva		1.233.927	1.307.612
Zalihe robe	4.3, 2	1.800	1.800
Potraživanja od kupaca	4.4, 3	205.799	269.840
Druga kratkoročna potraživanja	4.4, 3	2.565	4.177
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	4.5, 4	9.610	17.642
Kratkoročna razgraničenja	4.6, 5	1.014.153	1.014.153
Bilansna aktiva		2.040.829	2.155.929
Pasiva			
Kapital		38.711	88.328
Akcijski kapital	5.1, 6	1.866.509	1.866.509
Revalorizacione rezerve	5.1, 6	196.916	250.101
Neraspoređeni dobitak	5.1, 6	53.185	-
Gubitak	5.1, 6	2.077.899	2.028.282
Dugoročne obaveze		1.490.288	1.490.288
Ostale dugoročne obaveze	5.3, 8	1.490.288	1.490.288
Razgraničeni prihodi i primljene donacije		224.304	252.529
Kratkoročne obaveze		287.526	324.784
Kratkoročne finansijske obaveze	5.4, 9	26.453	10.384
Obaveze prema dobavljačima	5.5, 10	90.837	88.714
Obaveze za zarade i naknade zarada	5.5, 10	144.047	198.181
Druge obaveze	5.5, 10	13.620	10.800
Porez na dodatu vrijednost	5.5, 10	12.532	16.491
Odložene poreske obaveze	5.5, 11	37	214
Bilansna pasiva		2.040.829	2.155.929

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU)

Za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine

(U Konvertibilnim markama)

	Napomene	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Poslovni prihodi		1.263.357	1.162.783
Prihodi od prodaje robe	6.1.1, 12	-	21.670
Prihodi od pruženih usluga	6.1.1, 12	1.234.939	1.076.278
Ostali poslovni prihodi	6.1.1, 12	28.418	64.835
Poslovni rashodi		1.263.605	1.176.021
Nabavna vrijednost prodate robe	6.1.2, 13	3.279	5.400
Troškovi materijala	6.1.2, 13	111.150	28.398
Troškovi goriva i energije	6.1.2, 13	105.807	114.798
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	6.1.2, 13	894.879	856.770
Troškovi proizvodnih usluga	6.1.2, 13	59.330	72.014
Troškovi amortizacije i rezervisanja	6.1.2, 13	54.952	58.421
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	6.1.2, 13	32.354	39.671
Troškovi poreza i doprinosa	6.1.2, 13	1.854	549
Poslovni dobitak		-	-
Poslovni gubitak		248	13.238
Finansijski prihodi		49	919
Prihodi od kamata	6.2.1, 14	49	919
Finansijski rashodi		3.354	1.977
Rashodi kamata	6.2.2, 15	3.354	1.977
Dobitak redovne aktivnosti		-	-
Gubitak redovne aktivnosti		3.553	14.296
Ostali prihodi		4.341	2.020
Ostali prihodi	6.3.1, 16	4.341	2.020
Ostali rashodi		50.405	17.126
Ostali rashodi	6.3.2, 17	50.405	17.126
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	-
Dobitak prije oporezivanja		-	-
Gubitak prije oporezivanja		49.617	29.402
Dobit direktno u kapitalu		53.185	10.546
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-
Neto dobitak perioda		3.568	-
Neto gubitak perioda		-	18.856
Ukupni prihodi		1.267.747	1.165.722
Ukupni rashodi		1.317.364	1.195.124

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Akcijski kapital	Revaloriz. Rezerve	Neraspoređeni gubitak/dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2021.godine	1.866.509	274.201	(2.009.426)	131.284
Dobici/(gubici) za godinu			(29.402)	(29.402)
Ostali ukupni rezultat za godinu				
Ukupna dobit/(gubitak)			10.546	10.546
Objavljene dividende				
Ostale promjene		(24.100)		(24.100)
Stanje na dan 31. decembar 2022.godine	1.866.509	250.101	(2.028.282)	88.328
Dobici/(gubici) za godinu			(49.617)	(49.617)
Ostali ukupni rezultat za godinu				
Ukupna dobit/(gubitak)			53.185	53.185
Objavljene dividende				
Ostale promjene		(53.185)		(53.185)
Stanje, 31. decembar 2023. Godine	1.866.509	196.916	(2.024.714)	38.711

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE)
Za godinu koja se završava 31.decembra 2023. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Godina koja se završava 31. decembra 2023.	Godina koja se završava 31.decembra 2022.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.446.222	1.284.971
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	1.446.222	1.284.971
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.424.702	1.241.634
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	349.512	318.653
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	894.879	856.770
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	3.354	1.976
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	176.957	64.235
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	21.520	43.337
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	48	919
Prilivi po osnovu kamata	48	919
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	29.600	40.000
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme	29.600	40.000
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	29.552	39.081
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	1.446.270	1.285.890
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	1.454.302	1.281.634
NETO PRILIV GOTOVINE	-	4.256
NETO ODLIV GOTOVINE	8.032	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	17.642	13.386
Gotovina na kraju obračunskog perioda	9.610	17.642

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. Finansijski izvještaji Društva za period 01.01.2023.-31.12.2023. godine su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i ostalim propisima.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Zoran Mijatović, direktor
2. Željka Dejanović, šef računovodstva

1.3. Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva. Elementi u finansijskim izvještajima su odmjeravani po osnovama nabavne vrijednosti, tekućeg troška, fer vrijednosti i sadašnje vrijednosti.

1.4. Računovodstvena evidencija bazirana je na slijedećim računovodstvenim propisima:

- Zakon o računovodstvu i reviziji (»Službeni glasnik Republike Srpske«, 78/20),
- Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja,
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 104/21 i 59/22),
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 59/22 i 129/22),
- Pravilnik o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu (»Službeni glasnik Republike Srpske« 59/22).

Računovodstvene politike su utvrđene Pravilnikom o računovodstvu koji je donijet u novembru 2011. godine i primjenjuje se od tada.

1.5. Društvo sastavlja svoje finansijske izvještaje pod pretpostavkom stalnosti Društva, što podrazumjeva da će Društvo poslovati u doglednoj budućnosti.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u Konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo je razvrstano u malo pravno lice.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo je nastalo statusnom promjenom podjele 13.02.2001. godine a do tada je bilo u sastavu preduzeća »KOMUS« Novi Grad. Upravni odbor ODKJP "KOMUS" Novi Grad je 25.08.2000. godine donio odluku o statusnim promjenama u ODKJP "KOMUS" Novi Grad u postupku privatizacije. U toku provođenja postupka privatizacije izvršeno je odvajanje dijela imovine i osnivanje državnog komunalnog preduzeća koje će poslovati pod firmom ODKJP "Komus", sa sjedištem u Novom Gradu, ulica Njegoševa broj 32 A. Odlukom je predviđeno da se dio imovine koji se izdvaja radi osnivanja novog pravnog lica i njena vrijednost utvrdi diobnim bilansom sa stanjem na dan 30.06.2000.godine. Zvanični diobni bilans nije nikad napravljen ali je sačinjen Početni bilans stanja i program privatizacije Društva, koji je pregledala Direkcija za privatizaciju Republike Srpske i odobrila. Na osnovu ovih dokumenata je utvrđen iznos osnovnog kapitala Društva.

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci broj: U/I-3489/05 od 28.09.2005. godine izvršena je promjena vlasničke svojine, oblika organizovanja i usaglašavanje opštih akata. Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci broj: 057-0-Reg-14-001100 od 02.06.2014. godine izvršena je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Skraćeni naziv je »KOMUS« a.d. Novi Grad. Sjedište Društva je Novi Grad, ulica Njegoševa 32 A.

Prema Obavještenju o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge, Banja Luka broj: PD-S-92/16 od 05.04.2016. godine, pretežna djelatnost Društva je pod šifrom 38.11- prikupljanje neotopasnog otpada.

Matični broj Društva je 1153064 a registracija poreskog obveznika kod Poreske uprave je izvršena pod brojem 4400753560001. Registracija obveznika poreza na dodatu vrijednost je izvršena kod Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka pod brojem 400753560001.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Prijedoru broj: 067-0-Reg-23-000038 od 17.02.2023. godine, izvršen je upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje. Iz sudskog registra se briše dosadašnji direktor Danko Vojnović a upisuje se kao direktor Društva Zoran Mijatović.

Društvo je u 2023. godini najveći iznos prihoda ostvarilo obavljanjem pretežne djelatnosti. Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca je 39.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne menja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promene i obrazlože razlog promene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspjeha.

4.2. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Prilikom obračuna amortizacije korištene su slijedeće stope amortizacije:

Građevinski objekti	1,80% do 2,50%
Oprema	7,00% do 20,00 %

4.3. ZALIHE

U zalihe Društva spadaju zalihe robe (sekundarna sirovina. Procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

4.4. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Naplativost potraživanja se procjenjuje za svako potraživanje pojedinačno. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatu vrijednost koji nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost.

4.5. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

Gotovina i ekvivalenti gotovine Društva obuhvataju novčana sredstva na poslovnim računima kod banaka i blagajni. Gotovina se procjenjuje po nabavnoj vrijednosti.

4.6. KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA

Kratkoročna aktivna razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene odnosno fakturisane troškove, potraživanja za nefakturisane prihode, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna razgraničenja.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital Društva spadaju: osnovni kapital, neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala. Gubitak iz ranijih godina je ispravka vrijednosti kapitala. Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA I RAZGRANIČENI PRIHODI

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama. Razgraničeni prihodi se odnose na prihode po osnovu donacije nekretnina i opreme. Ukidaju se u visini godišnjeg obračuna amortizacije doniranih sredstava.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze. Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spada dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine. Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti.

5.5. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i nije plaćen fiskusu.

5.6. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobitak.

6. PRIHODI I RASHODI

6.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

6.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje komunalnih usluga,
- prihodi od prodaje robe (sekundarna sirovina),
- prihodi od zakupnina i ostali poslovni prihodi.

6.1.2. Poslovne rashode čine: troškovi materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

6.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

6.2.1. Finansijske prihode čine prihodi od kamata.

6.2.2. Finansijske rashode čine rashodi po osnovu kamata i ostali rashodi.

6.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

6.3.1. Ostale prihode čine prihodi od otpisa obaveza prema dobavljačima.

6.3.2. Ostale rashode čine rashodi po osnovu otpisa potraživanja od kupaca i ostali rashodi.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit (Službeni glasnik RS broj: 94/15, 1/17 i 58/19). Poreska osnovica utvrđuje se poreskim bilansom i poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se prenijeti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U KM				
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja na tuđim nekretninama	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	190.170	497.646	605.872	336.428	1.630.116
Povećanja:	0	2.726	10.811	0	13.537
Nove nabavke	0	2.726	10.811	0	13.537
Stanje na kraju godine	190.170	500.372	616.683	336.428	1.643.653
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	261.373	442.640	77.786	781.799
Povećanja:	0	9.989	38.908	6.055	54.952
Amortizacija	0	9.989	38.908	6.055	54.952
Stanje na kraju godine	0	271.362	481.548	83.841	836.751
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2023. godine	190.170	229.010	135.135	252.587	806.902
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2022. godine	190.170	236.273	163.232	258.642	848.317

U 2023. godini Društvo je povećalo nabavnu vrijednost građevinskih objekata za 2.726 KM. Povećana je i nabavna vrijednost opreme za 10.811 KM koja se odnosi na nabavku video nadzora, kamere, računarske opreme i klime.

Ulaganja na tuđim nekretninama se odnose na ulaganja u rekonstrukciju gradske deponije "Šuća" u iznosu od 336.428 KM. Ulaganje je regulisano ugovorom vezano za realizaciju projekta "Rekonstrukcija gradske deponije Šuća-Novigrad" iz 2009.godine. Ugovor je zaključen 2009.godine sa Opštinom Novi Grad a finansiran je iz razvojnog projekta Republike Srpske (sredstva je doniralo Ministarstvo finansija po projektu Razvojnog programa Republike Srpske za period 2007.-2010.godina).

2. ZALIHE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Roba	1.800	1.800
I Zalihe ukupno	1.800	1.800

Zalihe se odnose na zalihe soli koja nije utrošena za potrebe zimskih uslova. Zaliha je utvrđena popisom na dan bilansiranja.

3. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	U KM		
	Kupci u zemlji	Druga kratkoročna potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	285.021	4.177	289.198
Bruto stanje na kraju godine	250.364	2.565	252.929
Ispravka vrijednosti na početku godine	15.181	0	15.181
Ispravka vrijednosti na kraju godine	44.565	0	44.565
NETO STANJE			
31.12.2023. godine	205.799	2.565	208.364
31.12.2022. godine	269.840	4.177	274.017

Bruto potraživanja od kupaca u zemlji na dan bilansiranja iznose 250.364 KM. Saldo ovih potraživanja se odnose na potraživanja od kupaca fizičkih lica za redovne usluge odvoza komunalnog otpada 107.125 KM, potraživanja od kupaca pravnih lica i preduzetnika za odvoz komunalnog otpada u iznosu od 101.950 KM, potraživanja od kupaca za vanredne usluge (zakup, otpadne sirovine, Opština-održavanje i rekonstrukcija) 41.289,48 KM.

Najznačajniji kupac po prometu je Opština Novi Grad, vezano za fakturisanje vanrednih usluga.

Fakturisanje usluga se vrši u skladu sa važećim Cjenovnikom koji je usvojen od strane Skupštine opštine Novi Grad. Od avgusta mjeseca 2022. godine Društvo primjenjuje novi cjenovnik za komunalne usluge zbrinjavanja komunalnog otpada.

Društvo je u toku 2023. godine izvršilo direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 5.839 KM i indirektan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda tekuće godine u iznosu od 44.565 KM. Otpisana potraživanja od fizičkih lica iznose 25.219 KM. Izvršeno je zatvaranje ispravke potraživanja koja je formirana ranijih godina u iznosu od 15.181 KM.

U 2023. godini je naplaćeno 4.341 KM ispravljenih potraživanja i formirani su prihodi u tom iznosu.

Usklađivanje potraživanja sa kupcima pravnim licima je izvršeno putem Izvoda otvorenih stavki na dan 31.10.2023. godine.

Druga kratkoročna potraživanja se uglavnom odnose na date akontacije zaposlenima.

4. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Poslovni računi - domaća valuta	9.329	17.264
2. Blagajna - domaća valuta	281	378
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno (1 do 2)	9.610	17.642

Društvo ima otvorene poslovne račune u sledećim bankama: Addiko Bank a.d. Banja Luka, NLB banka a.d. Banja Luka, UniCredit bank a.d. Banja Luka, Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, Nova banka a.d. Banja Luka, Atos bank a.d. Banja Luka i MF banka a.d. Banja Luka.

5. KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Ostala kratkoročna razgraničenja	1.014.153	1.014.153
Kratkoročna razgraničenja - ukupno	1.014.153	1.014.153

U 2020. godini Društvo je izvršilo uknjižavanje obaveza po osnovu kamata vezano za prihvatanje Plana finansijskog i operativnog restrukturiranja Društva, na osnovu Rješenja Okružnog privrednog suda u Prijedoru. Troškovi će se formirati od 2024. godine kada počinje otplata obaveza.

6. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Akcijski kapital	1.866.509	1.866.509
I. Osnovni kapital	1.866.509	1.866.509
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava	196.916	250.101
II. Revalorizacione rezerve	196.916	250.101
1. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	3.568	0
III. Neraspoređeni dobitak	3.568	0
1. Gubitak ranijih godina	(2.028.282)	(2.009.426)
2. Gubitak tekuće godine	0	(18.856)
IV. Gubitak (1 do 2)	(2.028.282)	(2.028.282)
KAPITAL (I do III-IV)	38.711	88.328

Akcijski kapital upisan u sudskom registru iznosi 1.866.509 KM. Akcijski kapital je podijeljen na 1.866.509 običnih akcija klase A, nominalne vrijednosti 1 KM za jednu akciju. Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske, koji vodi knjigu akcionara, ukupan broj akcionara na dan 02.07.2023. godine je 38. Struktura akcionara Društva je slijedeća:

Opština Novi Grad	65,00%
Grupa Fortis d.o.o. Banja Luka	24,06%
Ostali akcionari	10,94%
Ukupno:	100,00%

7. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Ostala dugoročna rezervisanja	224.304	252.529
Dugoročna rezervisanja - ukupno	224.304	252.529

Dugoročna rezervisanja se odnose na razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija koji na dan bilansiranja iznose 224.304 KM. Vezani su za realizaciju projekta "Rekonstrukcija gradske deponije Šuća - Novi Grad" koji je zaključen sa Opštinom Novi Grad 2009. godine i donaciju opreme iz Danske. U 2023. godini ukinuti su razgraničeni prihodi u iznosu od 28.225 KM koliko iznosi godišnja amortizacija doniranih sredstava. Na doniranu opremu se odnosi 22.170 KM a na Šuću 6.055 KM.

8. DUGOROČNE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Ostale dugoročne obaveze	1.490.288	1.490.288
I Dugoročne finansijske obaveze - ukupno	1.490.288	1.490.288

Ostale dugoročne obaveze se odnose na reprogramirane poreske obaveze. Društvo je 26.03.2018. godine Okružnom privrednom sudu Prijedor podnijelo prijedlog za pokretanje postupka restrukturiranja zbog nemogućnosti plaćanja dospjelih obaveza. Dana 25.12.2019. godine Okružni privredni sud u Prijedoru je prihvatio Plan finansijskog i operativnog restrukturiranja Društva. Rješenje suda o prihvatanju Plana je objavljeno u Službenom glasniku Republike Srpske broj: 3/20 od 17.01.2020. godine. Prema navedenom Rješenju utvrđeni ukupan iznos obaveza prema povjeriocima od 1.622.748 KM se izmiruje u 285 mjeseci. Dio obaveza je već uknjižen u poslovnim knjigama a 2020. godine su doknjižene obaveze u iznosu od 1.490.288 KM. Obaveze prema Poreskoj upravi Republike Srpske iznose 874.062 KM, obaveze prema Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske iznose 384.829 KM, prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske 231.397 KM. Ove obaveze se izmiruju u 240 anuiteta, s tim da prvi anuitet dopijeva za naplatu u januaru 2024. godine.

9. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Kratkoročni krediti u zemlji	26.453	10.384
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno	26.453	10.384

U toku 2023. godine je korišten overdraft kredit kod MF banke u iznosu od 95.549 KM koji nije u cjelosti izmiren do kraja godine, tako da je saldo na dan bilansiranja 26.453 KM.

10. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Dobavljači u zemlji	90.837	88.714
I Obaveze iz poslovanja - ukupno	90.837	88.714
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada	70.227	73.130
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	5.728	5.621
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	68.086	119.430
4. Obaveze za ostala neto lična primanja	6	0
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 4)	144.047	198.181
1. Obaveze prema članovima nadzornog odbora	13.620	10.800
III Druge obaveze - ukupno	13.620	10.800
IV Obaveze za porez na dodatu vrijednost	12.532	16.491
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do IV)	261.036	314.186

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iznose 90.837 KM. Društvo je izvršilo popis obaveza prema dobavljačima na dan bilansiranja i stanje po popisu se slaže sa stanjem u glavnoj knjizi. Usklađivanje obaveza sa dobavljačima je vršeno putem Izvoda otvorenih stavki krajem tekuće godine.

Najveći iznos obaveza se odnosi na obaveze po osnovu obračuna zarada i naknada zarada. Obaveze po osnovu neto zarada na dan bilansiranja se odnose na dva mjeseca 2023. godine a obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade se odnose na period od 01.07. do 31.12.2023. godine.

11. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Kratkoročne odložene poreske obaveze	37	214
Odložene poreske obaveze - ukupno	37	214

12. POSLOVNI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	14.180	21.670
I Prihod od prodaje robe - ukupno	14.180	21.670
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1.187.773	1.076.278
II Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno	1.187.773	1.076.278
Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	1.201.953	1.097.948
1. Prihodi od zakupnina	28.496	32.480
2. Prihodi od donacija	28.225	26.525
3. Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	4.683	5.830
III Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 3)	61.404	64.835
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I do III)	1.263.357	1.162.783

13. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Nabavna vrijednost prodate robe	3.279	5.400
I Nabavna vrijednost prodate robe - ukupno	3.279	5.400
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	111.150	28.398
2. Troškovi goriva i energije	105.807	114.798
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 2)	216.957	143.196
1. Troškovi bruto zarada	689.048	690.923
2. Troškovi bruto naknada zarada	145.374	117.259
3. Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora	13.193	12.594
4. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	47.264	35.994
III Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 4)	894.879	856.770
IV Troškovi amortizacije	54.952	58.421
1. Troškovi transportnih usluga	11.267	11.679
2. Troškovi usluga održavanja	26.904	34.039
3. Troškovi zakupnina	13.228	20.141
4. Troškovi reklame i propagande	258	989
5. Troškovi ostalih usluga	7.673	5.166
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	59.330	72.014

1. Troškovi neproizvodnih usluga	18.677	18.054
2. Troškovi reprezentacije	4.823	4.410
3. Troškovi premije osiguranja	2.092	3.377
4. Troškovi platnog prometa	3.442	3.556
5. Troškovi članarina	1.853	1.908
6. Troškovi poreza	1.854	549
7. Ostali nematerijalni troškovi	1.467	8.366
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 7)	34.208	40.220
Ostali poslovni rashodi - ukupno (V do VI)	93.538	112.234
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VI)	1.263.605	1.176.021

14. FINANSIJSKI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Prihodi od kamata	49	919
Finansijski prihodi - ukupno	49	919

15. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Rashodi kamata	3.354	1.977
Finansijski rashodi - ukupno	3.354	1.977

16. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Naplaćena otpisana potraživanja	4.341	1.769
2. Prihodi od smanjenja obaveza	0	251
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 2)	4.341	2.020

17. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2023.	31. decembra 2022.
1. Rashodi po osnovu ispravke i otpisa potraživanja	50.405	17.126
I Ostali rashodi - ukupno	50.405	17.126

18. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Prema podacima pravne službe Društvo je pokrenulo sudske sporove protiv fizičkih i pravnih lica za naplatu svojih potraživanja. Dio sporova je dobijen u korist Društva pa se naplaćuje putem sudskih izvršenja. Vrijednost pokrenutih sporova na dan 31.12.2023. godine iznosi 18.990 KM.

19. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansiranja nije bilo poslovnih transakcija i događaja koji mogu imati materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva.

20. POVEZANA LICA

Povezano lice je Opština Novi Grad. Transakcije sa povezanim licem kao kupcem u 2023. godini iznose 431.051 KM a saldo na dan bilansiranja je 24.351 KM. Transakcije sa povezanim licima su obavljene po uobičajenim načinima formiranja prodajnih cijena. Transakcije sa povezanim licem kao dobavljačem u 2023. godini nisu ostvarene a saldo na dan bilansiranja je 171 KM.

21. STALNOST POSLOVANJA

U toku 2019. godine Okružni privredni sud u Prijedoru je prihvatio Plan finansijskog i operativnog restrukturiranja Društva i donio Rješenje prema kojem utvrđeni ukupan iznos obaveza prema povjeriocima iznosi 1.622.748 KM. Osim toga ukalkulisana kamata po istom osnovu iznosu 1.014.153 KM. Navedene obaveze su dugoročne ali imaju značajnog uticaja na likvidnost poslovanja zbog očekivanog odliva gotovine Društva. Prihvaćeni Plan upućuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva a od januara 2024. godine počinje otplata ovih obaveza.

22. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društva može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.